

Samrådsspørgsmål 1, 2, 3 og 4

Der er fire samrådsspørgsmål efter ønske fra Susie Jessen (DD).

Dato: 13. november 2024

Akt nr. 449453

- A. Mener ministrene, at det er en retfærdig geografisk fordeling af vedvarende energianlæg, når 24 ud af 26 statslige energiparker placeres i Jylland?
- B. Vil ministrene redegøre for, hvor mange husstande regeringens ambition om en firedobling af vedvarende energi i 2030 reelt vil kunne dække, og hvorfor regeringen vurderer, at der er behov for netop en firedobling af vedvarende energi i 2030? Endvidere bedes ministrene forholde sig til professor i energiplanlægning ved Aalborg Universitet Brian Vads udtalelse "Den målsætning skal vi have skrottet. Det er et helt urealistisk højt mål" ("Vild plan vil plastre Jylland til med solceller: Nu taler kritiker om afvikling og usælgelige huse" bragt på jyllands-posten.dk den 25. september 2024)
- C. Forstår ministrene borgernes bekymring i Perbøl over at blive omringet af 2 m høje solcelleanlæg, og hvad vil ministrene gøre for at imødekomme disse bekymringer? (Der henvises til artiklen "I en sønderjysk landsby får de gråd i stemmen eller føler sig som lottovindere. Årsagen er de solceller, som står til at omringe deres hjem" bragt den 25. september 2024.)?
- D. Vil ministrene redegøre for, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig om konsekvenserne for landdistrikternes borgere og lokalsamfund ved placeringen af statslige og ikke-statslige energianlæg?

Ministeren for byer og landdistrikter besvarer spørgsmål A, C og D.

Klima-, energi- og forsyningsministeren spørgsmål B og bidrager til besvarelsen af spørgsmål D.

[SAMRÅDSTALE]

Side 2
Akt nr. 449453

Det talte ord gælder.

- Tak for indbydelsen til samråd om energiparker.
- Klima-, energi- og forsyningsministeren og jeg er glade for at få denne mulighed for at fortælle om statsligt udpegede energiparker, målsætningerne for udbygningen af vedvarende energi og nye regler for at beskytte og kompensere naboer til nye anlæg for vedvarende energi.
- Jeg vil indlede med at besvare spørgsmål A, C og D.
- Derefter vil klima-, energi- og forsyningsministeren besvare spørgsmål B.

[Spørgsmål A – Geografisk fordeling af energiparker]

- Spørgsmål A handler om den geografiske fordeling af statsligt udpegede energiparker.
- Jeg vil gerne indledningsvist understrege, at der har været dialog om udpegning af potentielle energiparker med kommuner i hele landet.
- Det er helt afgørende at sige, at der kun udpeges arealer til energiparker, som har tilslutning fra kommunerne.

- Den geografiske fordeling afspejler derfor, hvilke kommuner der har givet tilslutning til udpegning af energiparker.
- Jeg vil gerne uddybe, hvad der er foregået:
- Som opfølgning på *Klimaaftalen om mere grøn strøm og varme fra 2022* og *Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land* fra december 2023 har kommuner og VE-opstillere kunnet indmelde arealer til statsligt udpegede energiparker med frist 1. oktober 2022 og 4. december 2023.
- På baggrund af statslige screeninger af arealer og 117 indmeldinger har Plan- og Landdistriktsstyrelsen sammen med Miljøstyrelsen, Energistyrelsen og Erhvervsstyrelsen været i grundig dialog med kommuner og VE-opstillere over hele landet om disse arealer.
- Efter dialogen er kommunalbestyrelserne blevet bedt om at melde tilbage, om de kan tilslutte sig, at de pågældende arealer udpeges til energiparker.
- På nuværende tidspunkt har kommunalbestyrelserne givet tilslutning til, at der kan arbejdes videre med udpegning af 26 energiparker.
- De indmeldte 26 energiparker har et samlet teoretisk energipotential på ca. 15,2 TWh.

- Det teoretiske energipotentiale kan blive reduceret i forbindelse med den videre planlægning.
- Men tallet viser, at kommunerne er parate til at bidrage væsentligt til at nå målsætningen i Klimaaftale 2022 om at sikre rammevilkår for en firedobling af elproduktionen fra sol og vind på land, svarende til 50 TWh i 2030.
- Som det fremgår af spørgsmålet, kommer hovedparten af de kommunale tilslutninger fra Jylland.
- Nuværende status er, at 25 ud af 26 potentielle energiparker med kommunalbestyrelsernes tilslutning er beliggende i Jylland. Den sidste er beliggende i Holbæk Kommune.
- Der kan være flere grunde til denne geografiske fordeling.
- *For det første* er der helt enkelt bedre plads til vedvarende energi i mindre tæt befolkede områder.
- *For det andet* er der i mange jyske kommuner stor politisk vilje til at udbygge vedvarende energi og udnytte de nye erhvervs muligheder, der følger med, når virksomheder kan placere sig tæt på produktionen af grøn strøm.
- *For det tredje* afhænger efterspørgslen af, om kommunen har behov for de udvidede rammer for

planlægning for VE, der følger af en udpegning til energipark.

Side 5
Akt nr. 449453

- Det kan fx være højere vægtning af hensynet til VE i forhold til andre hensyn. Det kan også være muligheden for at placere PtX og anden erhvervsmæssig bebyggelse tæt på VE-anlæg i det åbne land.
- Det er væsentligt at bemærke, at de nuværende 26 potentielle energiparker ikke giver det fulde billede af udbygningen af VE på tværs af landet. Og derfor heller ikke giver det fulde billede af den geografiske fordeling.
- Mange kommuner planlægger selv for betydelige arealer til VE.
- Fra 2019 til 2023 steg elproduktionen fra solcelleanlæg og landvindmøller fra ca. 11 TWh i 2019 til ca. 14,2 TWh i 2023, svarende til en stigning på ca. 30 pct. Heraf kom størstedelen af stigningen fra solcelleanlæg.
- Og mange kommuner vil fortsat selv stå for planlægning af VE, selv om der nu er mulighed for at ønske statslig udpegning af energiparker med lempeligere vilkår.
- Et eksempel er Faxe Kommune på Sjælland, der selv har ønsket at stå for planlægning for et areal, der oprindeligt var indmeldt i oktober 2022. Nu planlægger kommunen selv for et stort solcelleanlæg på arealet og har sendt en lokalplan i offentlig høring.

- I 2022 var Faxe Kommune i øvrigt den kommune, hvor der var tredjestørst tilvækst i elproduktion fra solcelleanlæg og vindmøller.
- Kommunerne har forskellige forudsætninger og tilgange til VE-udbygningen og efterspørgslen efter statslig udpegning af energiparker.
- På den baggrund kan man sige, at den geografiske fordeling i høj grad afspejler kommunernes egne ønsker og valg og derfor ikke er et diktat fra København eller Christiansborg.
- Og alternativet til en model, hvor det er kommunerne selv, der ønsker de her energiparker, det er jo, at det er os på Christiansborg, der skal sidde og beslutte, hvor de skal være uden at spørge de lokalvalgte.
- Og det er en radikal forandring af vores lokale folkestyre, jeg i hvert fald ikke er tilhænger af, og jeg har i den sammenhæng et par citater med fra nogle jyske borgmestre.
- Vi kan starte med Per Bach Laursen, der er borgmester i Vesthimmerlands Kommune. Han slår fast, at "det er jo ikke København, der kommer og siger, at der skal være de her parker. Hele udgangspunktet er en byrådsbeslutning, som vi forfølger. Hvis man vil have

produktiviteten i Danmark – og særligt i Nordjylland – op, er det her nødvendigt.”

- Og vi kan gå videre til Mogens Gade, der er borgmester i Jammerbugt Kommune: ”Det er født ude ved os og kommet fra bunden. Det er nogle projektmagere, der er kommet til os, men vi kunne jo bare have sagt nej tak. Vi er ikke blevet påduttet noget fra regeringen, tværtimod kunne jeg på det her område næsten have ønsket mig mere statslig indblanding.”
- Og vi tager en mere. Borgmester H.C. Østerby fra Holstebro: ”Det store anlæg i Idomlund er noget, vi selv ønsker. Vi kan se fremtidens arbejdspladser i det projekt, fordi der kommer til at være industrier, som vil lægge sig op ad det.”
- Så det er bare for at slå fast, at kommunerne kan sige nej tak, hvis ikke de ønsker en statsligt udpeget energipark, og som citaterne her tydeligt viser, så er det ikke Christiansborg, der kommer og bestemmer, hvor de skal ligge.
- Men – og det anerkender vi – der er også gener ved at være naboer til energianlæg, og det er noget af baggrunden for forslaget i regeringens landdriktsudspil fra august 2024 om at målrette 200 mio. kr. i årligt tilskud til de kommuner, der bidrager mest til udbygningen af VE på land.

- Regeringen forventer at kunne præsentere den konkrete model for udmøntning af tilskuddet i starten af 2025.
- Fordelingen af et sådant tilskud vil netop afspejle den geografiske fordeling af vedvarende energi på tværs af landet. Også den del af energi, der ikke har med statsligt udpegede energiparker at gøre. Og nærmest uanset hvordan man skruer den model sammen, så vil det de facto være en omfordeling af midler fra by til land og fra øst til vest.
- Fordi det er de vestlige kommuner, der har bidraget mest til vedvarende energi.

Side 8
Akt nr. 449453

[Spørgsmål C om borgernes bekymring for at blive omringet af solceller]

- Jeg vil nu fortsætte med at svare på spørgsmål C, der handler om bekymringen hos borgere i Perbøl over at blive omringet af solcelleanlæg.
- Jeg kan sagtens forstå, at der kan være bekymring hos borgere i de områder, hvor man overvejer at opstille solceller.
- Det gør særligt indtryk på mig, når borgere føler, at lokale VE-projekter har en negativ betydning for deres

boligsituation, hverdag og nærmiljø. Og når man oplever strid i lokalsamfundet pga. solcelleparkerne.

Side 9
Akt nr. 449453

- Vi har søgt at imødekomme en del af den lokale bekymring over de store solcelleparker med den nye bekendtgørelse fra foråret 2024 om planlægning for solceller i det åbne land.
- Planlægning for solcelleanlæg er en kommunal opgave, og det er kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune, der har mulighed for at finde den bedst mulige lokale løsning og inddrage borgerne i planlægningen.
- Den nye solcellebekendtgørelse indeholder derfor en række anbefalinger til kommunerne om, hvordan de kan planlægge for solcelleanlæg, og der er blandt andet anbefalinger om afstand til beboelse.
- I forhold til landsbyer, sommerhusområder og kolonihaveområder er anbefalingen en afstand på 150 meter til solcellerne.
- I forhold til beboelse er anbefalingerne følgende: Hvis solcellerne kun skal opstilles på én side af en fritliggende beboelse, bør de placeres i mindst 150 meters afstand. Hvis solceller opstilles på to sider af en beboelse, bør afstanden være mindst 300 meter. Og på tre eller flere sider er anbefalingen mindst 750 meter.

- Bekendtgørelsen indeholder også anbefalinger om afskærmning i form af beplantning. Som alt overvejende hovedregel bør der være beplantning rundt om solcelleparker, så de i praksis ikke vil virke så synlige og påtrængende for naboer og lokalsamfund.
- Kommunerne har dog mulighed for at finde den bedst mulige lokale løsning efter en konkret vurdering i de enkelte tilfælde.
- Når vi taler om situationer som den, der er beskrevet i Perbøl, lægger jeg stor vægt på, at bekendtgørelsens anbefalinger om afstand bør gælde.
- Med de anbefalinger om fx afstand vil det samtidig fortsat være muligt for borgerne at benytte sig af de ordninger for nabokompensation, som Folketinget har vedtaget. De ordninger forudsætter nemlig en afstand på under 200 meter til et VE-anlæg.
- Det er vigtigt – for kompensation til naboer og lokalsamfund er afgørende for den lokale opbakning til opstilling af vedvarende energi.

[Spørgsmål D om konsekvenser for lokalsamfund]

- Det leder mig naturligt til det sidste spørgsmål om konsekvenserne for lokalsamfundet.

- Uanset hvor, vi etablerer nye solcelleanlæg og landvindmøller, vil det påvirke lokalsamfund og naboer.
- Det anerkender jeg, og derfor står vi også med en samfundsopgave uden lette løsninger.
- For selvfølgelig er der gener, når man bliver nabo til et vedvarende energianlæg.
- Regeringen har taget flere initiativer til at kompensere naboer og lokalsamfund.
- Klimaafgrejning 2023 indeholder en række initiativer, der via øget lokal kompensation på yderligere op til 2,5 mia. kr. har til formål at kompensere de berørte naboer (via VE-bonus) og lokalsamfund (via grøn pulje).
- Klima-, energi- og forsyningsministeren vil om lidt fortælle mere om disse initiativer.
- Derudover har vi, som jeg netop nævnte under besvarelsen af spørgsmål C, udstedt en solcellebekendtgørelse.
- Og som også nævnt tidligere lægger vi stor vægt på, at det er kommunerne, der beslutter, om og hvor der skal etableres VE-anlæg.
- Indtil videre har den offentlige debat handlet mest om de ulemper, der følger med lokalt. Det er helt naturligt.

- Det, vi har forsøgt med energiparkerne, det er at få nogle fordele med også.
- Før energiparkerne kunne man lave solceller, som der ikke er alverdens arbejdspladser i.
- Med lov om energiparker har vi forsøgt at skabe mulighed for erhvervsudvikling, vækst, lokale arbejdspladser, så man kan tiltrække virksomheder, PtX, noget der skaber vækst, job og muligheder i vores landdistrikter, der har brug for dem, og det er også noget, der er opdaget ude lokalt.
- Og bare for at citere Mogens Gade igen: "En af vores parker giver 100 permanente arbejdspladser, når den står færdig, og det betyder meget i et område som vores."
- Og derfor har vi forsøgt med lov om statsligt udpegede energiparker at sørge for, at der også er nogle fordele til et lokalområde i form af øget vækst, arbejdspladser og erhvervsudvikling.
- Jeg vil nu give ordet videre til klima-, energi- og forsyningsministeren, som vil besvare spørgsmål B og uddybe min besvarelse af spørgsmål D.